

INDICATORI UTILIZAȚI LA NIVEL NAȚIONAL

În prezent, la nivel național, sunt utilizate mai multe categorii de indicatori care pot servi procesului de fundamentare, elaborare, implementare, monitorizare și evaluare în domeniul ocupării și formării profesionale:

1. **Indicatori de context**
2. **Indicatori privind accesul și participarea la educație și formare profesională**
3. **Indicatori de calitate și eficiență a educației și formării profesionale**
4. **Indicatori privind rezultatele sistemului de educație**
5. **Indicatori privind rezultatele educației și formării profesionale pe piața muncii și calitatea forței de muncă**
6. **Indicatori privind participarea și investițiile în FPC/ Educația Permanentă**

Dintre aceștia, **relevanți pentru activitatea Direcției Politici Forță de Muncă și implicit a Observatorului ocupării și formării profesionale** sunt indicatorii corespunzători punctelor 1, 5 și 6.

1. Indicatorii de context

1.1. Indicatori privind contextul economic general

- **Produsul intern brut pe locuitor:** raportul dintre Produsul Intern Brut al unui an considerat și populația totală la data de 1 iulie a anului respectiv.

$$\text{PIBL} = \text{PIB}/P$$

unde : PIBL - Produsul Intern Brut pe locuitor

PIB - Produsul Intern Brut

P – populația totală (la 1 iulie)

Scop: Indicatorul cuantifică rezultatele activității economice desfășurate pe parcursul unui an și permite realizarea de comparații în timp și spațiu. PIB pe locuitor reprezintă un indicator al bunăstării.

Interpretare: o valoare ridicată a PIB pe locuitor relevă un rezultat bun al activității economiei naționale, reflectându-se în nivelul de trai al populației.

- **Rata anuală a inflației:** măsoară creșterea medie a prețurilor de consum într-un an față de anul precedent.

$$\text{RI} = I_{p(t)} / I_{p(t-1)}$$

unde: RI - rata anuală a inflației

$I_{p(t)}$ - indicele mediu al prețurilor dintr-un an t

$I_{p(t-1)}$ - indicele mediu al prețurilor din anul precedent t-1

Scop: exprimă creșterea medie a prețurilor de consum într-un an față de anul precedent.

Interpretare: Rata anuală a inflației evidențiază cu cât s-au modificat, în medie, prețurile în anul t față de anul t-1.

Indicatorul se utilizează pentru fundamentarea politicilor monetare, determinarea puterii de cumpărare a veniturilor, salariilor, etc.

1.2. Ocuparea forței de muncă

- **Rata de activitate a populației în vârstă de muncă** (15-64 ani): ponderea populației active în vârstă de muncă (15-64 ani) în totalul populației de aceeași vârstă, exprimată procentual.

$$Ra = Pa_{15-64} / Pt_{15-64} * 100$$

unde: Ra - rata de activitate a populației în vârstă de muncă

Pa₁₅₋₆₄ - populația activă în vârstă de 15-64 ani

Pt₁₅₋₆₄ - populația totală în vârstă de 15-64 ani

- **Ponderea populației ocupate pe activități economice**: raportul procentual dintre populația ocupată pe activități ale economiei naționale.

$$P_{Si} = P_{Oi} / P_{Ot} * 100$$

unde: P_{Si} - ponderea populației ocupate în activitatea economică i în totalul populației ocupate;

P_{Oi} - populația ocupată în activitatea i;

P_{Ot} - populația totală ocupată.

Scop: Evidențiază repartizarea populației ocupate pe activități și sectoare economice:

-sectorul agricol cuprinde activitățile de agricultură, piscicultură și pescuit, silvicultură și economia vânatului;

-industria cuprinde toate activitățile de industrie extractivă și prelucrătoare și cele de construcții;

-serviciile includ toate activitățile de comerț și servicii comerciale și necomerciale

Interpretare: Repartizarea populației ocupate pe activități și sectoare economice evidențiază profilul economic al unei țări și nu în ultimul rând nivelul de organizare al pieței muncii.

- **Rata șomajului BIM**: raportul dintre numărul șomerilor definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM) și populația activă totală, exprimat procentual.

$$R_{BIM} = S_{BIM} / Pa * 100$$

unde: R_{BIM} - rata șomajului BIM

S_{BIM} - numărul șomerilor BIM

Pa - populația activă

Scop: Rata șomajului BIM împreună cu rata șomajului înregistrat, calculate cu periodicitate diferită și pe baza unor informații din surse diferite, se constituie în două serii de date utilizabile pentru caracterizarea șomajului în România.

Interpretare: Nivelul scăzut al ratei șomajului reflectă capacitatea unei țări de a echilibra cererea cu oferta de muncă, evident pe fondul unei economii consolidate care are capacitatea de a oferi locuri de muncă durabile și de a resorbi forța de muncă existentă.

- **Rata șomajului de lungă durată**: ponderea șomerilor BIM aflați în șomaj de 12 luni și peste în populația activă.

$$R_{\text{șld}} = \text{Șld} / Pa * 100$$

unde: R_{șld} - ponderea șomerilor BIM aflați în șomaj de 12 luni și peste;

Șld - numărul de șomeri BIM de lungă durată;

Pa - populația activă

Scop: indicatorul servește la evaluarea progresului înregistrat în combaterea șomajului de lungă durată.

Interpretare: un nivel scăzut al acestui indicator evidențiază eficiența politicilor de ocupare în combaterea efectelor șomajului și încurajarea angajării forței de muncă din categoria șomerilor de lungă durată.

- **Rata șomajului înregistrat:** raportul procentual dintre numărul de șomeri înregistrați și populația activă civilă.

$$Rsi = Nsi / Pac * 100 = Nsi / (Poc + Nsi) * 100$$

unde: Rsi - rata șomajului înregistrat;

Nsi - numărul de șomeri din evidențele agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă;

Pac - populația activă civilă (șomeri + populația ocupată civilă);

Poc - populația ocupată civilă.

Scop: indicatorul măsoară nivelul șomajului înregistrat la agențiile de ocupare a forței de muncă. Acesta reflectă capacitatea pieței muncii de a absorbi forța de muncă disponibilă.

Interpretare: este unul dintre principalii indicatori care caracterizează piața forței de muncă din România și care, împreună cu alți indicatori, pot furniza o imagine completă și reală asupra evoluției fenomenelor conjuncturale. O rată înaltă a șomajului înregistrat exprimă un grad de ocupare scăzut al forței de muncă civile reflectând imposibilitatea pieței muncii de absorbție eficientă a resurselor de muncă disponibile.

- **Ponderea șomerilor înregistrați pe niveluri de educație:** proporția șomerilor, în funcție de nivelul de instruire, înregistrați la agențiile de ocupare a forței de muncă în numărul total al șomerilor, exprimată procentual.

$$S_i = NS_i / NS_t * 100$$

unde: S_i - ponderea șomerilor înregistrați pe niveluri de educație;

NS_i - numărul șomerilor înregistrați cu nivel de educație i;

NS_t - numărul total al șomerilor înregistrați la agențiile de ocupare a forței de muncă.

Scop: evidențiază repartizarea numărului total al șomerilor după nivelul de educație.

Interpretare: deoarece un grad mai înalt de calificare al persoanelor active presupune și un risc mai scăzut al acestora de intrare și de rămânere în șomaj, monitorizarea distribuției șomerilor pe niveluri de instruire este foarte importantă pentru stabilirea politicilor naționale în domeniul formării resurselor umane. Ponderea mare a șomerilor cu un nivel de instruire scăzut relevă necesitatea calificării forței de muncă precum și riscul de a intra în șomaj al persoanelor cu un nivel de instruire scăzut.

1.3. Indicatori demografici

- **Populația:** reprezintă numărul persoanelor cu reședință permanentă (domiciliul) în România.

$$P_t = P_{t-1} + N - D + I - E$$

unde: P_t - populația la un moment t;

P_{t-1} - populația la un moment t-1;

N - numărul de nașcuți într-o perioadă dată (de obicei 1 an sau 6 luni);

D - numărul de decese într-o perioadă dată (de obicei 1 an sau 6 luni);

- I – numărul de imigranți într-o perioadă dată (de obicei 1 an sau 6 luni);
E – numărul de emigranți într-o perioadă dată (de obicei 1 an sau 6 luni).

Scop: măsoară potențialul demografic al țării.

Interpretare: dezagregarea pe arii geografice poate arăta zonele mai mult sau mai puțin populate ale țării. Populația structurată pe categorii de vârstă reflectă gradul de îmbătrânire al populației.

- **Rata natalității:** numărul de născuți vii într-un an (de referință), ca raport față de populația totală în anul de referință.

$$RN = (N_v / P) * 100$$

unde: RN – rata natalității;
N_v – numărul născuților vii în anul t;
P – populația medie în anul t.

Scop: măsoară frecvența nașterilor în raport cu populația.

Interpretare: evidențiază mișcarea naturală a populației. Acest indicator se interpretează coroborat cu indicatorul rata sporului natural.

- **Rata specifică de mortalitate la populația în vârstă de 0-5 ani:** numărul de decese înregistrate într-un an la copii în vârstă de 0-5 ani, ca raport față de numărul total de născuți vii în anul de referință.

$$RSM = (D_{(0-5)} / N_v) * 1000$$

unde: RSM – rata mortalității la populația de 0-5 ani în anul t;
D₍₀₋₅₎ – numărul deceselor la populația de 0-5 ani în anul t;
N_v – numărul născuților vii în anul t.

Scop: măsoară incidența mortalității pe parcursul primilor 5 ani de viață.

Interpretare: este optim (ideal) ca această rată să ia valori cât mai apropiate de 0 ‰.

- **Rata sporului natural:** diferența dintre rata natalității și rata generală a mortalității în anul de referință.

$$SN = RN - RGM$$

unde: SN – rata sporului natural în anul t;
RN – rata natalității în anul t;
RGM – rata generală a mortalității în anul t.

$$RGM = D/P * 100$$

unde: D – numărul deceselor înregistrate în anul t;
P – populația medie în anul t.

Scop: evidențiază evaluarea demografică a mișcării naturale a populației.

Interpretare: valoarea pozitivă a acestui indicator reflectă o creștere naturală a populației, în timp ce valoarea negativă reflectă scăderea naturală a populației.

5. Indicatorii privind rezultatele educației și formării profesionale pe piața muncii și calitatea forței de muncă

- **Ponderea populației active (15-64ani), pe niveluri de educație:** proporția persoanelor active în vârstă de 15-64 ani, pe niveluri de educație, în numărul total al persoanelor active de aceeași vârstă, exprimată procentual.

$$\mathbf{Nivact}_i 15-64 = \mathbf{Pnivact}_i 15-64 / \mathbf{Pact}_{15-64} * 100$$

unde: $Nivact_i 15-64$ – proporția persoanelor active în vârstă de 15-64 ani cu nivel de instruire i ;
 $Pnivact_i 15-64$ – numărul persoanelor active în vârstă de 15-64 ani cu nivel de instruire i ;
 i – nivel de educație (scăzut: fără școală absololvită, primar, secundar, inferior;
 mediu: secundar superior și post-secundar non-terțiar și superior: de scurtă și lungă durată, post-universitar);
 $Pact_{15-64}$ – numărul total al persoanelor active în vârstă de 15-64 ani.

Scop: evidențiază repartizarea populației active în vârstă de muncă (15-64 ani) după nivelul de educație.

Interpretare: deoarece un grad mai înalt de calificare al persoanelor active presupune și un risc mai scăzut al acestora de intrare și rămânere în șomaj, monitorizarea distribuției acestora pe niveluri de instruire este importantă pentru stabilirea politicilor naționale în domeniul formării resurselor umane.

- **Rata de ocupare a populației în vârstă de 15-64 ani:** proporția populației ocupate în vârstă de 15-64 ani în populația totală de aceeași vârstă, exprimată procentual.

$$\mathbf{Ro} = \mathbf{Po}_{15-64} / \mathbf{Pt}_{15-64} * 100$$

unde: Ro – rata de ocupare a populației de 15-64 ani;
 Po_{15-64} – populația ocupată în vârstă de 15-64 ani;
 Pt_{15-64} – populația totală în vârstă de 15-64 ani.

Scop: măsoară gradul de ocupare în vârstă de muncă. Reflectă totodată capacitatea pieței muncii de absorbție a forței de muncă.

Interpretare: indicatorul oferă informații despre ponderea populației ocupate pe grupe de vârstă la nivel național. Regional, sexe, medii și pe cele trei mari sectoare de activitate ale economiei naționale: agricultură, industrie și construcții, servicii.

- **Rata de ocupare a tinerilor în vârstă de 15-24 ani:** proporția tinerilor în vârstă de 15-24 ani ocupați în populația totală de aceeași vârstă, exprimată procentual.

$$\mathbf{Ro}_{15-24} = \mathbf{Po}_{15-24} / \mathbf{Pt}_{15-24} * 100$$

unde: Ro_{15-24} – rata de ocupare a tinerilor în vârstă de 15-24 ani;
 Po_{15-24} – populația ocupată în vârstă de 15-24 ani;
 Pt_{15-24} – populația totală în vârstă de 15-24 ani.

Scop: măsoară gradul de ocupare al tinerilor în vârstă de 15-24 ani.

Interpretare: un nivel ridicat al acestui indicator evidențiază eficiența politicilor de ocupare în încurajarea angajării forței de muncă din categoria tinerilor, capacitatea pieței muncii de absorbție eficientă a acestora.

- **Rata șomajului la tinerii în vârstă de 15-24 ani:** ponderea șomerilor BIM din grupa de vârstă 15-24 ani în populația activă din grupa de vârstă 15-24 ani, exprimată procentual.

$$\mathbf{Rșt} = \mathbf{S}_{15-24} / \mathbf{P}_{15-24} * 100$$

unde: R_{șt} – rata șomajului la tinerii în vârstă de 15-24 ani;
S₁₅₋₂₄ – numărul de șomeri tineri de 15-24 ani;
P₁₅₋₂₄ – populația activă tânără de 15-24 ani.

Scop: măsoară nivelul șomajului în rândul tinerilor.

Interpretare: una dintre liniile directoare ale UE în domeniul ocupării este și promovarea integrării și combaterea discriminării persoanelor dezavantajate pe piața muncii, tinerii fiind una din aceste categorii. Unul dintre indicatorii urmăriți care poate evidenția pregresele înregistrate în vederea îndeplinirii acestei linii directoare, este rata șomajului în rândul tinerilor. Nu este disponibil la nivel de județ și localitate.

➤ **Rata de inserție a absolvenților diferitelor niveluri de educație și formare profesională pe piața muncii:** proporția absolvenților diferitelor niveluri de învățământ care și-au găsit un loc de muncă după 1 an de la terminarea studiilor.

Rima = Naim / Na *100

unde: Rima – rata de încadrare în muncă a absolvenților la 6 luni după finalizarea studiilor;
Naim – numărul absolvenților încadrați în muncă la 6 luni după finalizarea studiilor;
Na – numărul de absolvenți în luna x.

Scop: indicatorul permite evaluarea eficienței externe a sistemului de educație.

Interpretare: nivelul ridicat al indicatorului reflectă eficiența externă a sistemului de educație și gradul de adaptare a acestuia la nevoile pieței forței de muncă.

6. Indicatorii privind participarea și investițiile în FPC/ Educația Permanentă

➤ **Rata de participare a adulților (25-64ani) la educație și formare profesională:** ponderea persoanelor în vârstă de 25-64 ani care au participat la o formă de educație și formare profesională (într-o perioadă de referință) în numărul total al persoanelor de aceeași vârstă, exprimată procentual.

Ped₂₅₋₆₄ = Pi₂₅₋₆₄ / P₂₅₋₆₄ *100

unde: Ped₂₅₋₆₄ – rata de participare la procesul educațional sau de instruire a persoanelor de 25-64 ani;
Pi₂₅₋₆₄ – populația în vârstă de 25-64 ani care urmează o formă de educație permanentă;
P₂₅₋₆₄ – populația în vârstă de 25-64 ani.

Scop: măsoară gradul de participare al populației adulte (25-64 ani) la educația permanentă.

Interpretare: un nivel ridicat al acestui indicator evidențiază eficiența programelor de educație și formare.

➤ **Rata de participare a populației ocupate în vârstă de 25-64 ani la formarea profesională continuă:** ponderea persoanelor ocupate în vârstă de 25-64 ani care participă la procesul educațional sau de instruire în numărul total al persoanelor ocupate de aceeași vârstă, exprimată procentual.

POed₂₅₋₆₄ = POi₂₅₋₆₄ / PO₂₅₋₆₄ *100

unde: $PO_{ed_{25-64}}$ – rata de participare la procesul educațional sau de instruire a populației ocupate în vârstă de 25-64 ani;

$PO_{i_{25-64}}$ – populația ocupată în vârstă de 25-64 ani care urmează o formă de instruire de orice fel (educație inițială, FPC);

PO_{25-64} – totalul populației ocupate în vârstă de 25-64 ani.

Scop: măsoară gradul de participare al populației ocupate adulte (25-64 ani) la diferite programe de educație și formare profesională.

Interpretare: nivelul indicatorului relevă interesul manifestat de persoanele ocupate adulte în continuarea instruirii, sub oricare din formele de pregătire disponibile.

➤ **Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional a tinerilor de 18-24 ani:** proporția populației în vârstă de 18-24 ani cu nivel gimnazial de educație sau care nu și-a completat studiile gimnaziale și care nu urmează nici o formă de educație și de formare profesională, din totalul populației în vârstă de 18-24 ani, exprimată procentual.

Educația și formarea profesională cuprinde: educația inițială și formarea profesională continuă (FPC). FPC include formarea profesională în cadrul companiei, ucenicia, formarea la locul de muncă, seminarii, învățământ la distanță, seral etc., precum și alte cursuri de interes general: limbi străine, procesare de date, management, artă/cultură, sănătate/medicină.

$$RPT = (P_{gim} / P_{18-24}) * 100$$

unde: RPT – rata de părăsire timpurie a sistemului educațional la tinerii de 18-24 ani;

P_{gim} – numărul populației în vârstă de 18-24 ani cu nivel gimnazial de educație sau care nu și-a completat studiile gimnaziale și care nu urmează nici o formă de educație și formare profesională;

P_{18-24} – populația totală în vârstă de 18-24 ani.

Scop: evidențiază proporția populației în vârstă de 18-24 ani cu nivel redus de educație și formare.

Interpretare: un procentaj ridicat al populației din această categorie reflectă un stoc redus de educație sub aspect cantitativ și al competențelor profesionale. Totodată evidențiază o eficiență redusă a sistemului de educație și o cerere de educație scăzută din partea unei proporții importante a populației de 18-24 ani.

➤ **Rata de participare a șomerilor înregistrați la cursuri de formare profesională:** proporția șomerilor cuprinși în cursuri de formare profesională, în totalul șomerilor înregistrați, exprimată procentual.

$$R_{pfp} = (N_{sfp} / N_{si}) * 100$$

unde: R_{pfp} – rata de participare a șomerilor la cursuri de formare profesională;

N_{sfp} – numărul șomerilor înregistrați participanți la cursuri de formare profesională;

N_{si} – numărul total al șomerilor înregistrați.

Scop: indicatorul furnizează o informație importantă relativă la nivelul de aplicare a acestui tip de măsură activă în contextul ansamblului de măsuri de sprijin din procesul de reintegrare a șomerilor pe piața muncii.

Interpretare: nivelul ridicat al indicatorului, precum și evoluția acestuia în timp relevă nevoile de formare ale șomerilor pentru a se reintegra pe piața muncii și eforturile agențiilor pentru ocuparea forței de muncă teritoriale de a activa în cursuri cât mai mulți șomeri, preîntâmpinând astfel și șomajul de lungă durată.

- **Rata de participare a șomerilor în vârstă de 25-64 ani la cursuri de formare profesională continuă:** proporția șomerilor în vârstă de 25-64 ani cuprinși în cursuri de formare profesională continuă (într-o perioadă de referință), în totalul șomerilor definiți conform criteriilor BIM de aceeași vârstă, exprimată procentual.

$$R_{pfp_{25-64}} = (N_{sfp_{25-64}} / N_{si_{25-64}}) * 100$$

unde: $R_{pfp_{25-64}}$ – rata de participare a șomerilor în vârstă de 25-64 ani la cursuri de formare profesională continuă;
 $N_{sfp_{25-64}}$ – numărul șomerilor în vârstă de 25-64 ani participanți la cursuri de formare profesională continuă;
 $N_{si_{25-64}}$ – numărul total al șomerilor BIM în vârstă de 25-64 ani.

Scop: măsoară gradul de cuprindere al șomerilor BIM în vârstă de 25-64 ani în cursuri de formare profesională.

Interpretare: indicatorul măsoară gradul de interes al persoanelor aflate în șomaj de a-și perfecționa pregătirea profesională și răspunsul instituțiilor abilitate să ofere servicii de educație continuă.

Nivelul ridicat al indicatorului, precum și evoluția acestuia în timp caracterizează nevoile stringente de formare ale șomerilor pentru a se reintegra pe piața muncii, evidențiind totodată și dimensiunile ofertei furnizorilor de programe corespunzătoare cererii.

- **Gradul de cuprindere al șomerilor înregistrați în cursuri de formare profesională:** ponderea șomerilor înregistrați cuprinși în cursuri de formare profesională în totalul șomerilor înregistrați, exprimată procentual.

$$G_{cs} = (N_{sifp} / N_{si}) * 100$$

unde: G_{cs} – ponderea șomerilor înregistrați cuprinși în cursuri de formare profesională;
 N_{sifp} – numărul șomerilor înregistrați cuprinși în cursuri de formare profesională;
 N_{si} – numărul total al șomerilor înregistrați.

Scop: indicatorul furnizează o informație importantă relativă la nivelul de aplicare a acestui tip de măsură activă în contextul ansamblului de măsuri de sprijin în procesul de reintegrare a șomerilor pe piața muncii.

Interpretare: acest indicator reflectă atât efortul de reintegrare a persoanelor dezavantajate pe piața muncii depus de serviciul public de ocupare (ANOFM) cât și interesul acestora față de această măsură care are ca și consecință creșterea șanselor de reintegrare socială.

- **Cheltuieli publice pentru programe privind piața muncii, ca % din PIB:** cheltuielile publice pentru programe privind piața muncii (măsurile pasive și active) din bugetul asigurărilor pentru șomaj (BAS) exprimate ca raport procentual din PIB.

$$P_{pm} = (Ch_{pa} / PIB) * 100$$

unde: P_{pm} – ponderea cheltuielilor publice pentru programe privind piața muncii în PIB;
 Ch_{pa} – cheltuielile alocate din BAS pentru măsurile active și pasive;
 PIB – Produsul Intern Brut.

Scop: măsoară nivelul fondurilor alocate din BAS pentru derularea programelor de ocupare prin raportare la PIB.

Interpretare: nivelul fondurilor alocate din BAS pentru măsurile active și pasive acordate șomerilor înregistrați raportat la PIB evidențiază atenția acordată protecției sociale a

șomerilor și reintegrării acestora pe piața muncii. Un nivel ridicat al indicatorului reflectă importanța protecției sociale a șomerilor la nivel de politică globală.

- **Costul total al FPC, ca % din costul forței de muncă:** ponderea cheltuielilor totale ale unităților pentru formarea profesională continuă a angajaților în costul total al forței de muncă (cheltuielile totale ale unităților pentru folosirea forței de muncă), exprimată procentual.

$$C_{\%} = (C_{FPC} / C_{fm}) * 100$$

unde: $C_{\%}$ – ponderea costului total al formării profesionale continue în costul forței de muncă;

C_{FPC} – costul total al formării profesionale continue;

C_{fm} – costul total al forței de muncă.

Scop: măsoară efortul financiar al angajatorilor pentru perfecționarea profesională a angajaților, prin raportare la cheltuielile totale efectuate pentru utilizarea forței de muncă.

Interpretare: un nivel ridicat al acestui indicator calculat la nivel național, caracterizează orientarea strategică a angajatorilor spre investiții în capitalul umană.

- **Ponderea cheltuielilor pentru formarea profesională a șomerilor în PIB (%):** cheltuielile publice cu formarea profesională din bugetul asigurărilor pentru șomaj (BAS) exprimate ca raport procentual din PIB.

$$P_{fps} = (Ch_{fps} / PIB) * 100$$

unde: P_{fps} – ponderea cheltuielilor cu formarea profesională a șomerilor;

Ch_{fps} – cheltuielile cu formarea profesională a șomerilor;

PIB – Produsul Intern Brut.

Scop: măsoară nivelul fondurilor alocate din BAS pentru formarea profesională a șomerilor prin raportare la PIB.

Interpretare: indicatorul evidențiază importanța acordată formării profesionale a șomerilor la nivel de politică globală. O proporție relativ ridicată a cheltuielilor pentru formarea profesională reflectă prioritatea acordată acesteia în cadrul politicilor vizând creșterea investițiilor în resursele umane, preocuparea de a ridica nivelul de calificare al persoanelor în șomaj.

- **Ponderea cheltuielilor pentru formarea profesională a șomerilor, în totalul cheltuielilor din bugetul asigurărilor pentru șomaj (%):** cheltuielile publice cu formarea profesională din bugetul asigurărilor pentru șomaj (BAS) exprimate ca raport procentual în totalul cheltuielilor din BAS.

$$P_{cbas} = (Ch_{fps} / C_{bas}) * 100$$

unde: P_{cbas} – ponderea cheltuielilor cu formarea profesională a șomerilor;

Ch_{fps} – cheltuielile cu formarea profesională a șomerilor;

C_{bas} – totalul cheltuielilor din Bugetul Asigurărilor Sociale.

Scop: indicatorul arată nivelul fondurilor alocate din BAS pentru formarea profesională a șomerilor.

Interpretare: ponderea cheltuielilor cu formarea profesională a șomerilor din totalul cheltuielilor pentru șomeri reflectă prioritatea acordată acestei măsuri active în cadrul politicilor referitoare la forța de muncă, deplasarea ponderii spre măsuri active.

- **Ponderea cheltuielilor cu formarea profesională a șomerilor în totalul cheltuielilor pentru măsurile active (%):** cheltuielile publice cu formarea profesională din BAS, exprimate ca raport procentual în totalul cheltuielilor cu măsuri active din BAS.

$$Pcma = (Chfps / Cma) * 100$$

unde: Pcma – ponderea cheltuielilor cu formarea profesională a șomerilor;
Chfps – cheltuielile cu formarea profesională a șomerilor;
Cma – totalul cheltuielilor pentru măsuri active.

Scop: indicatorul arată nivelul fondurilor alocate din BAS pentru formarea profesională a șomerilor raportat la totalul cheltuielilor cu măsuri active.

Interpretare: la nivelul politicilor în domeniul forței de muncă, ponderea cheltuielilor cu formarea profesională reflectă importanța acordată creșterii nivelului de calificare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă în contextul dinamicii pieței muncii.

- **Costul mediu pe șomer-beneficiar de cursuri gratuite de formare profesională:** suma medie a cheltuielilor finanțate din BAS pentru formarea profesională a unui șomer prin cursuri gratuite.

$$Ccg = Chcg / Nben$$

unde: Ccg – costul mediu al cursurilor cu titlu gratuit pentru șomeri (lei/șomer);
Chcg – suma totală a cheltuielilor pentru cursuri gratuite de formare finanțată din BAS;
Nben – numărul șomerilor participanți la cursuri gratuite.

Scop: indicatorul reflectă nivelul cheltuielilor finanțate din BAS pentru cursuri de formare profesională gratuită a șomerilor.

Interpretare: indicatorul poate sta la baza procesului de monitorizare a eficienței aplicării acestui tip de măsură activă la nivel regional și județean. Un nivel al indicatorului poate să explice nevoia de reorientare profesională a forței de muncă din anumite zone, ca și eficacitatea programelor dezvoltate în acest sens.

- **Rata de inserție pe piața muncii a șomerilor participanți la cursuri de formare profesională:** proporția șomerilor beneficiari ai cursurilor de formare profesională care și-au găsit un loc de muncă după 6 luni de la terminarea cursului, exprimată procentual.

$$Rim = (Nsim / Nsfp) * 100$$

unde: Rim – rata de inserție pe piața muncii a șomerilor participanți la cursuri de formare profesională la 6 luni după terminarea cursului;
Nsim – numărul de șomeri care erau încadrați în muncă în luna x+6 de la finalizarea cursului;
Nsfp – numărul de șomeri care au finalizat cursul în luna x.

Scop: indicatorul măsoară eficiența aplicării acestui tip de măsură activă în contextul ansamblului de măsuri de sprijin din procesul de reintegrare a șomerilor pe piața muncii.

Interpretare: un nivel ridicat al indicatorului, adică o pondere mare a șomerilor încadrați în muncă monitorizați după 6 luni de la finalizarea unui curs de formare profesională, evidențiază eficiența cursurilor, dar și succesul măsurii, adică realizarea obiectivului de reintegrare pe piața muncii a cât mai mulți șomeri.

- **Durata medie a cursurilor FPC pe participant:** reprezintă numărul mediu de ore de pregătire ce revine la un participant la cursurile FPC.

$$D_{fpc} = D_t / N_p$$

unde: D_{fpc} – durata medie a cursurilor de FPC pe participant;

D_t – durata totală a cursurilor dintr-un an (ore-participanți);

N_p – numărul total de participanți la cursurile FPC dintr-un an.

Scop: acest indicator poate fi folosit la monitorizarea progreselor înregistrate de o țară în promovarea dezvoltării capitalului uman și a învățării pe parcursul întregii vieți care este unul dintre obiectivele politicii de ocupare.

Interpretare: indicatorul se folosește pentru analize referitoare la durata cursurilor de FPC organizate de unități din diferite activități economice. Un nivel ridicat al acestui indicator evidențiază un interes crescut atât al persoanelor angajate de a urma cursuri de formare, cât și al angajatorilor de a avea personal instruit care să facă față cerințelor și schimbărilor care intervin permanent în toate domeniile de activitate.

- **Durata cursurilor externe FPC:** timpul total (numărul de ore) pe care participanții din întreprinderile care au oferit cursuri externe (organizate și coordonate de o altă organizație sau unitate) l-au petrecut la astfel de cursuri.

$$T_{cext-FPC} = \sum_{i=1}^n N_{p-FPC}^i * D_{cext}^i$$

unde: $T_{cext-FPC}$ – durata cursurilor externe;

n – numărul cursurilor externe;

N_{p-FPC}^i – numărul participanților la cursul i ;

D_{cext}^i – durata cursului i .

Scop: indicatorul se folosește pentru evaluarea timpului efectiv dedicat cursurilor externe de toți participanții la astfel de cursuri.

Interpretare: timpul total de pregătire prin cursuri externe și repartizarea acestuia pe caracteristici diverse ale unităților (sector de activitate, clasă de mărime) permite formularea unor concluzii pertinente cu privire la tipologia furnizorilor de pregătire și la strategia adoptată de angajatori, concluzii utilizabile pentru fundamentarea și orientarea programelor naționale în domeniul formării profesionale a adulților.

- **Rata de acces la cursurile FPC:** ponderea participanților la cursuri în numărul total al angajaților agenților economici care au oferit într-o perioadă de referință (de obicei, un an), exprimată procentual.

$$R_{ac} = N_{p-FPC} / N_{-FPC} * 100$$

unde: R_{ac} – rata de acces la cursurile de formare profesională continuă;

N_{p-FPC} – numărul de participanți la cursuri;

N_{-FPC} – numărul angajaților din întreprinderile care au asigurat formarea prin cursuri de FPC.

Scop: măsoară gradul de cuprindere în cursuri de FPC a angajaților din unitățile economico-sociale care asigură formarea prin astfel de cursuri.

Interpretare: o rată de acces înaltă evidențiază un grad de cuprindere ridicat în cursuri de formare profesională în rândul angajaților, iar o evoluție ascendentă a acesteia în timp reflectă sporirea preocupărilor manageriale pentru calificarea forței de muncă asupra eficientizării producției și creșterii competitivității.

- **Rata globală de acces la cursurile FPC:** ponderea participanților la cursuri în numărul angajaților din toate întreprinderile, indiferent dacă au asigurat sau nu pregătirea prin cursuri de formare profesională continuă, exprimată procentual.

$$R_{g,a} = N_{p-FPC} / N_{tot.intr.} * 100$$

unde: $R_{g,a}$ – rata globală de acces la FPC;

N_{p-FPC} – numărul de participanți la cursuri;

$N_{tot.intr.}$ – numărul angajaților din toate întreprinderile (care au oferit sau nu cursuri de FPC în acel an)

Scop: indicatorul reflectă gradul de participare al angajaților din întreprinderi la cursuri de FPC.

Interpretare: asociat cu rata de acces la FPC (R_a) se poate realiza o analiză de ansamblu asupra participării angajaților la FPC.

- **Costul mediu al cursurilor FPC, pe participant:** reprezintă raportul dintre cursurile de FPC și numărul de participanți la cursuri.

$$\bar{C}_{c-FPC} = C_{c-FPC} / N_{p-FPC}$$

unde: $\bar{C}_{c-FPC}$ – costul mediu al cursurilor de FPC, pe participant;

C_{c-FPC} – suma costurilor cursurilor de FPC;

N_{p-FPC} – numărul de participanți la cursuri într-un an.

Scop: indicatorul ajută la evaluarea investițiilor făcute de întreprinderi în dezvoltarea resurselor umane.

Interpretare: costul mediu al cursurilor FPC, pe participant poate oferi informații importante asupra cheltuielilor suportate de întreprinderi pentru procesul de instruire a angajaților.

- **Costul mediu orar al cursurilor FPC:** reprezintă raportul dintre costul cursurilor de FPC și durata totală a acestor cursuri (numărul de ore dedicate acestor cursuri de către toți participanții).

$$\bar{C}_{h-c-FPC} = C_{c-FPC} / T_{c-FPC}$$

unde: $\bar{C}_{h-c-FPC}$ – costul mediu orar al cursurilor de FPC, pe participant;

C_{c-FPC} – suma costurilor cursurilor de FPC;

T_{c-FPC} – numărul de ore petrecute în cadrul cursurilor de către toți participanții.

Scop: indicatorul se folosește pentru evaluarea investițiilor făcute de întreprinderi în dezvoltarea resurselor umane. Măsoară efortul financiar al întreprinderilor pentru formarea profesională a personalului angajat.

Interpretare: costul mediu al cursurilor, precum și costul mediu pe participant sunt date importante referitoare la cheltuielile suportate de angajatori pentru procesul de instruire a angajaților.

- **Costul forței de muncă al participanților la cursuri FPC:** reprezintă raportul dintre costul total al forței de muncă și numărul de ore lucrate, ponderat cu numărul de ore petrecute în cadrul cursurilor de FPC.

$$C_{fm-p} = (C_{fm} / T_{l-FPC}) * T_{c-FPC}$$

unde: C_{fm-p} – costul forței de muncă al participanților la cursuri de FPC;

C_{fm} – costul total al forței de muncă;

T_{1-FPC} – numărul de ore lucrate de către participanții la cursuri de FPC;

T_{c-FPC} – numărul de ore petrecute la cursuri de către participanții la cursuri de FPC;

Scop: indicatorul se folosește pentru evaluarea investițiilor făcute de întreprinderi în dezvoltarea resurselor umane. Măsoară efortul financiar al întreprinderilor pentru formarea profesională a personalului angajat.

Interpretare: analiza corelată a indicatorilor privind costul forței de muncă al participanților la cursuri, costul mediu orar al cursurilor și costul mediu pe participant poate oferi informații importante asupra cheltuielilor suportate de angajatori pentru procesul de instruire a angajaților.